

független Újság

politikai napilap

Vasárnapi számunkban kezdjük meg izgalmas, érdekesítő, új folytatásos közleményünk: Somoskeőy, a legzseniálisabb világkalandor közlését

Alfonz exkirály Gibraltárba érkezett

Bilbaot az utolsó emberig védeni akarják a baszkok — Letartóztatták a barcelonai olasz konzult

San Sebastian, szept. 25. Menekülők, akik Bilbaóból jöttek ide, hírül hozták, hogy Biscaya fővárosában a belső harcok a baszk nacionalisták és az anarchisták között annál véresebbek, minél inkább közeledik a határidő, ameddig Mola tábornok ultimátuma szól, hogy a város adja meg magát.

A baszkok türelőben vannak és jól fel vannak fegyverkezve, úgy hogy

fékek tudják tartani az anarchistákat, akik rabolnak és gyújtogatnak.

Fegyveres baszk nacionalisták öröködnék minden középületben, a bankokban, templomokban és iskolákban, mindenütt gépfegyvereket állítottak fel, de nem a város védelmére a nacionalisták ellen, hanem az anarchisták ellen, akik tüszöket szednek.

A város házainak falain és a hirdetőoszlopokon

Bilbaó kormányzója felhívja a fegyverbíró férfiakat, de a nőket is, hogy siessenek a zászlók alá,

jelentkezzenek a kormánycsapatoknál, amelyek jelenleg az Orío folyó mellett gyülekeznek és hadállásokat építenek, de csak gyéren és kevesen jelentkeznek. A bilbaói kormánycsapatok vezetésének nagy gondot okoz a lőszerhiány, ellenben Mola tábornok navarrai csapatai bővelkednek municióban és tüzérsegük elsősorú.

Francia területen újból megindultak a tárgyalások Mola tábornok kiküldöttével a baszk nacionalisták megbízottai között. Mola tábornok mindenekelőtt azt követeli, hogy a kormány hadvezetősége bocsássa szabadon azt a 800 tüszőt, akiket a bilbaói kikötő előtt egy hadihajón fogságban tart, a baszk nacionalisták ezzel szemben azt a feltételt tűzték ki, hogy a nemzeti haderők néhány órára adjanak időt és bizottságnak bántatlan elvonulást a város védőinek.

Ugyiszólván az utolsó órában Mola tábornok ultimátumának lejártá előtt Bilbaó falaira hirdetést ragasztatott ki Novoa polgári kormányzó, hogy mindenki siessen a zászlók alá a város védelmébe. Bilbaóban katonai tüntetés volt.

Felvonult az egész milícia, bejárta az utcákat és felemelt kézzel esküdt, hogy

Bilbaot az utolsó szál emberig és utolsó töltényig védelmezni fogja.

A lelkes tüntetés ellenére a milícia katonái el vannak keseredve felszerelésük fogyatékosága miatt. Eibarból jött egy fegyverszállítmány, gyalogsági puskák és pisztolyok, amelyek azonban elavultak és gyöngé a hordképességük, de annál nagyobb baj, hogy kevés a lőszer. A kormány azzal igyekszik megnyugtani a katonákat, hogy több hadihajó útban van fegyverszállítmánnyal.

Páris, szeptember 25. A spanyolországi helyzetről péntek délig a következő jelentések érkeztek:

A madridi hadügyminisztérium híva-

talos közlése szerint a kormánycsapatok a déli harcúterén Granada közelében

szétverték és megfutamították a felkelők egy erős osztagát.

A kormánycsapatok repülői bombázták Cordobát és felgyújtottak több középületet. A guardarramai frontszakaszon a kormánycsapatok Navadperalnál visszaverték a felkelők heves támadását.

Franco tábornok a következő hadijelentést adta ki: A kormánycsapatok a toledói arcvonalon ismételtén támadást kíséreltek meg, amelyeket visszavertünk. A kormánycsapatok hetven halott hátrahagyásával vad futásban elmenekültek.

A teneriffai rádióklub jelentése szerint a toledói Alcazar hős védői

folytatják ellenállásukat.

A nemzeti csapatok repülőgépei a védőket rendszeresen ellátják élelmiszerekkel és lőszerrel. A talaverai arcvonalon a felkelők tovább folytatják előnyomulásukat. A nemzeti csapatok, úgy látszik, észak felé törnek előre, hogy elvágják az összeköttetést Madrid és Toledo között.

Páris, szept. 25. A Matin jelenti, hogy

a barcelonai olasz konzult a Generalidad rendeltére letartóztatták.

Rabat, szept. 25. A sevillai rádió délután félnégyes előadásában bejelentette, hogy a nemzeti csapatok elvágják az összekötő utakat Madrid és Toledo között. Így most már Madridból nem küldhetnek oda erősítőseket.

London, szept. 25. A Reuter-iroda gibraltári távirata szerint Alfonso spanyol király ma este a Rex olasz gőzösön Olaszországból Gibraltárba érkezett.

Eden nagyszabású beszédet mondott a békés revízió lehetőségéről a népszövetségi közgyűlésén

Anglia kitart a népszövetségi politika mellett — Eden javaslata a Népszövetség reformjáról — A spanyol külügyminiszter beszéde

Genf, szept. 25. A Népszövetségnek ma olyan mozgalmas és izgalmas ülése volt, mint fennállása óta csak ritkán.

Féltizenkettőkor kezdett el beszélni Anthony Eden a hallgatóság feszült érdeklődésétől kísérve. Az angol külügyminiszter beszédében a következőket mondta: — Bizonyos, hogy a mostani helyzet nem rózsás, de azért mégsem lehet minden reményt elveszíteni. Angliában nem fogadhatnánk el semmiféle olyan rendszert, amely megsemmisítené hagyományos szabadságunkat.

Százados kísérletezések után a demokráciában látjuk azt az eszközt, mely biztosítja a szabadságot és a békét.

— Tudatában kell lennünk — folytatta Eden — a gazdasági

problémák fontosságának. Szükségünk van arra is, hogy nemzetközi rend legyen, amely biztosítja az egyes államok viszállyainak békés elintézését. A Népszövetség alapokmányának és a Briand—Kellog szerződésnek elfogadásával a nemzetek nagy része megtagadta a háborút. Most az a feladatunk, hogy ezt az elvet a gyakorlatban is érvényesítsük.

— Az angol kormány — fűzte tovább Eden — folytatja eddigi politikáját:

részt vesz a Népszövetségben, igyekszik a Népszövetséget megerősíteni

és kibővíteni, hogy feladatának megfelelően és arra törekszik, hogy a Népszövetség tagjai között bizalom álljon fenn.

— A népszövetségi reformtörök-

vések kiindulópontján az a tény szolgál, hogy az elmúlt évek együttes akciói egymásután mondottak esődöt. Ahhoz, hogy a Népszövetség valóban a világ közvéleményének kifejezője és egyszersmind a béke fenntartásának hatásos eszköze legyen, feltétlenül szükséges az, hogy a Népszövetségen kívül álló államok aggályát eloszlassák.

E célból meg kell adni annak a lehetőséget, hogy

az egyes államok pontosan köruírthassák az általuk vállalt kötelezettségeket.

Az angol kormány az úgynevezett regionális egyezmények megkötésétől nagy eredményeket és előnyöket vár.

Ami pedig a status quo kérdését illeti, ezt a kérdést tárgyalni lehetne akkor, ha az

Meleg nőinadrágok megérkeztek

KARDOS LASZLÓ CÉG

egy-egy államok tudatában lennének annak, hogy a status quo igazságos megváltoztatására békés eszközök állanak rendelkezésre.

A népszövetségi alapokmány 19. cikkelye nem nyújt ugyan alapot a változtatások kötelező kimondására, de mindenesetre módot nyújt arra, hogy az ügyet szabad szellemben megvitassák és felülvizsgálják. Ezzel a vitával és elbírálással legalább is erkölcsi nyomást lehetne gyakorolni az igazságtalanságok megszüntetésére érdekében.

— Addig, amíg a Népszövetség egyetemessé nem válik, tekintélye is fogyatékos lesz. Ha azt kívánjuk, hogy a nemzetek szívvel-lelkelleg együttműködjenek a béke fenntartásában, elengedhetetlenül szükséges, hogy az állapotot, amelyben élnek, mindannyian elfogadhatónak találják. A mai status quo egyesekre kívánatos, mások szempontjából igazságtalan.

— A feladat az, hogy kiegyensúlyozott helyzetet teremtsünk. Sokaknak az a — helyes vagy helytelen — véleménye, hogy az államokról sztereotip fogalmat kell alkotni, amely alig van változásnak alávetve.

Az alapokmány 19. szakasza elismeri a status quo rideg fenntartásának gyakorlati alkalmazhatatlanságát és Anglia kormányát misem tartja vissza attól, hogy — ha a közgyűlés is jónak látja — a szakasz felett általános vitát indítson.

— Gyakorlatilag lehetetlennek látszik, ugyan, hogy a közgyűlést azzal a joggal ruházzák fel, hogy területi változtatásokat vigyen keresztül az érdekelt felek hozzájárulása nélkül, de nem haladja meg a lehetőségek körét az, hogy felbátorító lépések történjenek e szakasz alkalmazására. Az emberi élet nem statikus, hanem változó és nagy tévedés volna, ha a világ ügyeit rideg formákba próbálnánk szorítani.

E félreértések elkerülése céljából kívánatos volna a nyílt és őszinte eszmecsere s a közgyűlés véleményének megnyilatkozása mindenesetre nagy erkölcsi nyomást gyakorolna abban az irányban, hogy a felforgó igazságtalanságok orvoshatók legyenek.

Az államok egymásközi viszonyának az az eszménye, hogy az kiegyensúlyozott legyen s hogy mindeki azt érezze, hogy a béke az igazságon alapul.

Eden e tekintetben azt javasolta, hogy pártatlan szakértők által vizsgáltsák meg az egész kérdést. Nagybritannia a leghatározottabban támogatná ezt a munkát.

Beszédében Eden angol külügyminiszter Nagybritannia nevében a következő javaslatokat terjesztette elő:

1. A népszövetségi alapokmány tervbevetett reformja során magának az alapokmánynak a rendelkezéseit válasszák határozottan külön a versaillesi szerződés rendelkezéseitől és az alapokmányt foglalják külön nemzetközi egyezménybe.

2. A Népszövetség tegyen újabb erőfeszítést a világ gazdasági újjáépítésére s a mostani közgyűlés kezdje meg a nyersanyagok kérdésének megvitatását.

3. Nagybritannia hajlandó közreműködni minden olyan újabb kísérletben, amely leszerelési általános egyezmény létrehozását célozza, de szükségesnek tartja, hogy a katonai leszereléssel párhuzamosan valósítsák meg a lelki leszerelést is.

— Végül meg kell adni a lehetőséget arra is, — hangsúlyozta Eden — hogy a Népszövetség valamely nemzetközi viszály kezdetleges stádiumában hatásosan be tudjon avatkozni.

Célrányos lenne, ha a népszövetségi tanács tagjai előre megjelölnék azokat a rendszabályokat, amelyeknek megtételére adott esetben hajlandók.

A népszövetségi gépezetnek e megjavításán kívül azonban Anglia az általános politikai viszony jobbátételére is törekszik. Eden hangsúlyozta, hogy ragaszkodik a július végén Londonban megszövegezett határozat szövegéhez, amelynek értelmében tanácsos lenne, ha

bizonyos európai kormányok képviselői bírálat tárgyává fenné, vajjon lehetne-e tenni lépéseket az általános európai rendezés érdekében.

E cél érdekében is szükséges valamennyi állam együttműködése.

Az angol külügyminiszter végül közelebbi indoklás nélkül amellet foglalt állást, hogy

a népszövetségi alkotmányt válasszák el a békeszerződésektől.

Gazdasági természetű kérdésekre átérve kijelentette Eden, hogy most már tárgyalásra megérett az angol kormány a gazdasági élet fellendülésére és normális pénzügyi és gazdasági kapcsolatok létesítésére irányuló javaslatának megvitatása és elbírálása. E ponthoz tartozik mindenekelőtt a nyersanyagok kérdése is.

Mintegy másfélórás fejtegetéseinek végén Eden rátért a fegyverkezés kérdésére. Megállapította, hogy Nagybritanniának nemzeti kötelessége volt az ország fegyverkezésének biztosítása. Ezt a fegyverkezést Anglia kénytelen mindaddig folytatni, amíg nem jön létre nemzetközi egyezmény a fegyverkezés korlátozásáról és csökkentéséről.

Anglia kormánya nem tagadná meg teljesebb együttműködését az ilyen természetű egyezménytől.

Az igazi leszerelésnek azonban nemcsak a katonai intézkedésekre, hanem szellemi térre is ki kell terjedni.

Anglia nem hajlandó eszleget „fegyverkezési fegyverszünetben” résztvenni, amely csak a már amúgy is állig felfegyverzett nemzetek túlsúlyát erősítené meg. Igen könnyen elérhető cél ezzel szemben a fegyverkezési kiadások nyilvánosságra hozása.

Eden után Alvarez del Vajo spanyol külügyminiszter emelkedett szólamra s kijelentette, hogy

a spanyol kormány a béke ügyéért harcol.

Bármilyen borzalmasan paradox állításnak látszik ez, de tény az, hogy Spanyolország egyik határáról a másikig elkezdett harcot folytatni mind azokkal, akik inkább meghalnak, mintsem engedjék megfosztani magukat a demokráciától. Rámutatott arra, hogy teljes joggal beszél a spanyol nép nevében.

A spanyol kormányban a katolikus baszk szárnytól a radikális munkás szervezetekig minden pozitív spanyol irány képviselve van.

A spanyol kormány a kollektív biztonsági rendszer alapján és biztosításával akarja belpolitikáját folytatni.

A jövő háborújában mindinkább elűnőben van a nemzeti háborúk korszaka. Az embereket két politikai eszmény osztotta két táborra. Ez a két politikai gondolat szerinte demokrácia és az elnyomás orralma. Ezzel a szemmel nézve, a spanyol polgárháború

rögtön nemzetközi kérdéssé vált. A be nem avatkozást szívesen vennék, de lehetetlennek tartjuk, azt, hogy a be nem avatkozási egyezmény következtében Spanyolország rüdes külkereskedelmi forgalma egyszerűen megszakadjon. Az a körülmény, hogy a felkelőknek nem szállítanak semmit, még nem jelenti azt, hogy ezeknek nélkülözők kell mindazt, amihez törvényesen nem tudnak hozzájutni. Ha azonban az ország törvényes kormányának sem szabad hadianyagot szállítani, ezzel azt az elismert kormányt megfosztanák az ország belső rendjének megvédelmezésére szükséges legelemibb tényezőktől. Belpolitikai kérdéseinket magunknak kell megoldani. Kormányom biztos a végső győzelemben.

Mindennap újabb és újabb bizonyítékaik vannak arra, hogy a felkelők rengeteg olyan

— Ideges embereknek és lelkihibegeknek az igen enyhén ható mindig megbízható természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendszeres bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyat teremt.

idegenszármazású hadianyaggal rendelkeznek, amely a felkelés kitérőrekor nem volt birtokukban.

Végül arra a következtetésre jutottunk, hogy a madridi kormány nemcsak Spanyolország belső biztonságáért és békéjéért, hanem az egész világ békéjéért küzd.

A közgyűlés mai ülése a madridi külügyminiszter beszéde után véget ért. A legközelebbi ülést holnap délelőtt tartják.

Az angol csapatok két véres ütközetet vívtak az arab zendülőkkel

London, szept. 25. A Reuter iroda jeruzsálemi távirata szerint az angol csapatok két véres ütközetet vívtak az arab zendülőkkel. A Jenin mellett vívott csatában egy angol katona elesett, egy pilóta s egy skóttiszt megsebesült. Az arabok részéről a veszteség 13 halott és 40 sebesült. Hebrun mellett az or-

szágúton 45 arab megtámadott egy angol csapatot. Az ütközet során 3 arab elesett és több megsebesült. Ma hajnalban Tubas fau közelében egy katonai járőr két fegyveres arabot agyonlőtt, egy harmadikat pedig súlyosan megsebesített.

Felekezeti békét sürget Raffay püspök

Budapest, szept. 25. Ma délelőtt fél tízkor kezdődött a bányai evangélikus egyházkerület tanácskozása a Deák-téri leánygimnázium dísztermében. Pesthy Pál és Raffay Sándor püspök kettős elnöklése mellett.

A megnyitóbeszédet Pesthy Pál dr. titkos tanácsos, az egyházkerület felügyelő elnöke mondotta. — Az erkölcsi világrend ellenségei nyíltan hadat indítottak az istenség eszméje, az Isten vallásának fundamentumán alapuló társadalmi és államrend ellen, hogy ezek megdöntésével

úrrá tegyék a világ felett a vak gyűlöletet.

A spanyol polgárháború rémségei napról-napra borzalommal telteknél bennünket. A felforgató eszmék elleni védekezés első frontjában az egyházak megmentése áll.

— Erről a helyről — folytatta beszédét Pesthy Pál — kérés szóval fordulok a többi egyházhoz, hogy a tornyosuló, fenyegető veszély előtt

tegyenek félre minden felekezeti versengést.

hogy az egységes védelmi front kialakuljon.

Ezután Raffay Sándor dr. püspök-elnök olvasta fel jelentését.

— Az egyházakra vár az a feladat, hogy a világot és az emberiséget helyes irányba térítsék. Ebből a munkából egyetlen egyház vagy vallásos közösség sem maradhat el.

— Szomorúan látjuk azonban, hogy a felekezeti viszonyok semmi javulást nem mutatnak, hanem inkább napról-napra romlanak és elmérgesednek. Ma már odáig fajult a közélet, hogy még az állami és városi köztisztviselők alkalmazásánál is elsősorban a felekezeti hovatartozást s nem az arravalóságot nézik.

— Fájdalommal tapasztaljuk, hogy

a római egyház még mindig

folytatja velünk szemben eddigi hadjáratát.

Pedig az egész kereszténység érdeke azt kívánna, hogy addig fogjanak össze Krisztus táborai, míg a spanyolországi sajnálatos tűz más helyeken is ki nem gyúlad.

Pesthy Pál zárószavaival és Raffay Sándor püspök imájával fejezték be a közgyűlést.

Időjósítás

Megélénkülő délnyugati, majd nyugati szél, változó felhőzet, reggel több helyen köd, sok helyen eső, helyenként zivatar. A hőmérséklet nyugat felől csökken.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Marólugot ivott az uccán

Forgács Margit 23 éves bejárónő pénteken reggel a Péterfi-uccai laktanya előtt egy üvegből marólugot ivott. A mérge hatására az öngyilkosjelölt jajgatni kezdett, mire a járó-kelők szoltak a rendőrnek és ez a mentőkért telefonált. Azonnal kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol gyomormosást kapott. A sürgős orvosi beavatkozás sikerrel is járt, amennyiben a mérge nem szívódhatott fel a szervezetbe. Forgács Margit a gyomormosás után annyira jobban lett, hogy házi ápolásra utasították. Az öngyilkosságának oka valószínűleg szerelmi csalódás.

NYOMATUANYAIT a lapunkat előadó a nyomdában. TISZÁNTÚLI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RT-nél rendeljé!

Pár hét múlva felszámolják a rendszert

— mondta Juhász Nagy Sándor a megyei közgyűlésen — Széles vita a drágulás körül

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága pénteken délelőtt báró Vay László főispán elnöklése alatt rendes közgyűlést tartott a törvényhatósági bizottsági tagoknak meglehetősen csekély érdeklődése mellett.

BALTAZÁR PÜSPÖK EMLÉKEZETE

Az elnöklő főispán az ülés megnyitása előtt meleg szavakkal emlékezett meg dr. Baltazár Dezső püspök elhunytáról. Gyászbeszédében meghatottan emlékezett meg a nagy püspökről, aki a vármegye szülője volt, évtizedekig volt a közgyűlésnek is tagja, legutóbb pedig örökös tagja. Méltatta kiváló érdemeit, rendkívüli képességeit és az egyházzal kifejtett igen nagy értékű munkásságát, amely miatt halálával nemcsak a debreceni, de az egész magyar református egyházat súlyos veszteség érte.

A közgyűlés, amelynek tagjai a püspökről való megemlékezést állva hallgatták végig, a főispán indítványára

dr. Baltazár Dezső püspök emlékezetét jegyzőkönyvben örökítette meg

és elrendelte, hogy erről a családjegyzőkönyvi kivonatban értesítsék.

JAVULTAK A KÖZEGESZSÉGÜGYI VISZONYOK

Dr. Nábráczky Béla főjegyző olvasta fel ezután Rásó István alispán időszakos jelentését, amelyben az alispán is fájdalmas részvétellel emlékezett meg dr. Baltazár püspök haláláról. Megemlékezett jelentésében arról, hogy a kis csonkaország fiai hatalmas nemzetekkel szemben milyen szép és dicsőséges eredményt értek el a berlini olimpián. A közigazgatás különböző ágairól előterjesztett jelentések szerint az egészségügyi viszonyok javultak, több, mint 45.000 tifusz védőoltást, és több, mint 10.000 diftéria oltást végeztek eddig a vármegyében. Hajdúbószorményben egy kiütéses tifu-

szos eset fordult elő, a vármegye területén pedig több Heine-Medin megbetegedés. Minden esetben a legszigorúbb óvintézkedések megtörténtek.

A vármegye adófizetése nem folyik olyan mértékben, mint az kellene, ezért a háztartás vezetésében sokszor nagy nehézségek mutatkoznak.

A drágulás

Az alispáni jelentéshez elsősorban Ludány Miklós felsőházi tag szolt hozzá. A drágaságról beszélt és kijelentette, hogy tisztán agrárszempontról szólalt fel és pedig azért itt, mert Hajdúvármegye száz százalékban mezőgazda, másrészt a közszereketben álló főispán-elnök a mezőgazdasági kamara elnöke is. Amikor nyolc évvel ezelőtt a legkatasztrófálisabb idők jártak a mezőgazdaságra, akkor mindenki azt hangoztatta, hogy az ország a mezőgazdasággal él vagy bukik. Most, amikor egy kis fellendülés van, ami a mezőgazdasági termelvények árának emelkedésében mutatkozik, ugyanazok az emberek és ugyanaz a sajtó, amely előzően a mezőgazdaság mellett foglalt állást, kiáltja, hogy le kell törni a drágaságot. Ezek az emberek most a mai árakat a legkatasztrófálisabb 1934-ik évi árakkal állítják szembe, amikor a gazda állatait végkiarúsításban volt kénytelen odaadni.

A mezőgazdasági munkás még ma sem kereshet annyit, hogy eltarthassa egész éven át családját és ezért még mindig munkaalkalmak teremtésére van szükség.

Az ipari munkás a maga megszervezettségében fel tudja emeltetni a munkabérét, de a mezőgazdasági munkás nem. Ő sohasem volt peszsimista, mindig hitte, hogy jobb esztendő következnek és most is meg van győződve, hogy a nyolc keserves esztendő után a mezőgazdaságban is megkezdődik a fellendülés, sőt azt reméli, hogy a fellendülés tovább is emelkedik, mert a mezőgazdaság csak így tud fennmaradni. Még azt a vádat is elváltja, de ezt nem azért teszi, hogy minden alattomos eszközzel elérjék a hasznukat, hogy a valutát

Svájeba sibilják, hanem azért, hogy a főnálló kötelezettségeiknek eleget tehesse.

A magyar föld nem a mai holdankint 800 pengős, hanem

A spekulációt kell letörni

Báró Vay László főispán kijelenti, nem hiszi, hogy ellentét lenne a drágulás miatt a mezőgazdaság és a fogyasztók között. Természetes, hogy a nagy nyolc éves dekonjunktúrát konjunktúrának kellett követni. A fogyasztók érdekeit nem úgy lehet megvédeni,

Különleges kalapok KELLER-nél
Piac-utca 45. szám.

1800 pengős árhoz mérten van eladósodva.

Amikor egy kis drágulás indul meg, legyünk résen, hogy ez ne gáncsolják. Az a felfogás, hogy a gazda minél többet a legolcsóbban termeljen, akármilyen kultúrnelkülözések között is, nem állhat meg, mert a mezőgazdasági munkás így nem élhet. Kéri, hogy minden vármegyét ilyen állásfoglalásra kérjenek fel.

A párturalom ellen

Dr. Csiha Endre: Ludány Miklós azt mondotta, hogy nem von politikát a felszólalásába. Azt is mondta, hogy a mezőgazdaság érdeke a termelvények drágulása s ez kormányparti részről szinte ellenzéki felszólalásnak hat. A legutolsó választáskor mindent ígértek a mezőgazdasági termelvények árának biztosítása érdekében és ezzel szemben ma ott tartunk, hogy

a búza világgiaei ára sokkal magasabb, mint a magyar búzáé.

Ha az elhangzottak nemcsak beszédek lennének, a kormány vizsgálja, hogy a haszon tényleg a termelőhöz jusson és illegitim szervek, amelyekről a kormány nagyon jól tud, a profitot zsebre ne vágják. A vármegye közgyűlése mind kisebb jelentőségű lesz, mert a bőlesen megalkotott 1886. évi 21. törvényeikk helyett hozott 1929. évi 30. törvényeikk az ügyek legnagyobb részét a kisgyűléshez tolták át, amely összetétele folytán nem alkalmas arra, hogy a mezőgazdaság érdekeit ott képviselve legyenek, mert a kisgyűlésen a me-

zőgazdaság tagjai alig szerepelnek.

Párturalom és a vármegye vezetőségének szempontjából lehet helyes és kívánatos, de meg kell állapítani, hogy az új törvény sürgős reformra szorul.

Amikor az ellenzék a kisgyűlésből valósággal kiirtják, nem gondolnak arra, hogy a felelősségből az ellenzék vállaira kellene terhelni. Tudja azonban, hogy ez a vezetőség, amelynek feje fölött ott áll az új törvény akasztófája, nem tehet semmit. Esztendő őta párturalmi rendszer fejlődött ki, amelyben

fizetett politikusok, kémek, főispánokkal rendelkező elharcosok irányítják a közigazgatást.

Közelebbi férfiak megrágalmazása, becsületének bemoeskolása, áhirlapírókkal írott cikkek közzététele folyik. Lehetetlen a rendszer ellen fel nem szólalni, mert ez a rendszer csak arra jó, hogy a hatóságok iránti s egyik becsületes embernek a másik becsületes emberrel szemben fennálló bizalmát meglazítsa. Pedig, ha szükség volt valamikor arra, hogy minden becsületes magyar ember összefogjon akkor most van erre szükség. Össze kell fogni és el kell hinni egymásról, hogy mindenki egyformán akarja szolgálni a magyar hazát. Abban a hitben, hogy a vármegye vezetői igyekeznek ezt a megingott bizalmat helyreállítani és egyútté hozzák a magyar embert a magyar emberrel, az alispáni jelentési tudomásul veszi.

A MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSSÁGERT

Megay Meizner Károly képviselő elismeréssel szól az alispáni jelentésről, amelyről minden tárgyilagos ember láthatja, hogy ez a vármegye életének hű keresztmetszete és hogy a vármegye vezetősége mindent elkövet a lehetőség szerint a vármegye népének boldogulására. Megállapítja azt a tényt, hogy a vármegye mezőgazdasági munkássága az ország egyik legértékesebb társadalmi rétege...

Közbeszólás: De csak itt!

Csupa vidámság, zene, ének, tánc

Shirley Temple

eddigi legnagyobb filmsikere:

Napsugár kisasszony

Férfi főszereplő: **JOHN BOLES**

Paramount és Magyar világhíradó! Helyszini felvételek a „Hortobágyi nap“-ról.

Bemutató ma a Vígyszínházban

Megay Meizner Károly: Ez a munkásság most is rossz helyzetben van, ezért javasolja, hogy a Körös-Tisza csatornánál és az útbépítéseknel gondoskodjanak munkakalkulációkról.

Vince Sándor kúta hiánya miatt panaszkodik.

Csikós János hajdúböszörményi tag arról szól, hogy mindenki arról beszél, hogy a mezőgazdasági munkásokat meg kell segíteni. Elmondja, hogy a cséplés megkezdése előtt Hajdúböszörményben a mezőgazdasági bizottságban, melynek tagja, ő is felszólalt és elmondta, hogy

a mezőgazdasági munkásság éveken át nem tudta megkezesni a télirevalót

és azért kérte a bizottságot, hasson oda, hogy a munkásság megkereshesse a fentartására szükségeseket. Hajdúböszörményben a cséplőgéptulajdonosok kartellbe léptek és kijelentették, hogy csak nyolc százalék ellenében hajlandók cséplni. Ebbe ő hajlandó is volt belemenni, de ő azt mondta, hogy csak abban az esetben, ha a résznek legalább ötven százalékát a munkások kapják. Ez vasárnap történt. Másnap, hétfőn a hajdúböszörményi ötven cséplőgéptulajdonos, aki 80 garnitúrával rendelkezik, feljelentette őt lázi-

Női leányka és intézeti kabátok, ruhák és szőrmebundák legolcsóbban SZABADOS Női Divatházban Piac ucca 53. szám, Hungária épület

tásért, a rendőrség le is tartóztatta és egy napig fogva is tartották.

Meg kellett ezt itt mondania, mert hiszi, hogy erről sem a főispán, sem az alispán nem tudtak. Amikor mindig azt hallják szavalni, hogy minden magyar ember tartson össze, akkor azt, aki egy kis igazságot meg mer mondani, egy kétszeres nemzetgyalázás miatt eljárás alatt álló ember beavatkozására le akarják tiporni, azt az egy magyar embert, aki fajtája javának csak egy kis részét is akarja, börtönnel fenyegetik és a nyakára akarnak lépni.

Bence István hajdúdorogi Nep-főtákar és élharcos szólalt fel ezután és élesen támadta az ellenzékét, dícsérte a jelenlegi kormányzatot és politikát, Gömbös Gyula miniszterelnököt, helyeselte gazdaságpolitikáját és a gazdasági válság világpolitikai viszonyait fejtegette.

gyen, hanem az, hogy most ott van! Elharcos!

Rásó István alispán ezután köszönettel mondott a felszólalóknak a jelentésével szemben nyilvánított elismerésért és részletesen foglalkozott valamennyi felszólaló beszédével, kerül-

vén minden vonatkozást a politikával. Kijelentette, hogy Csikos esetről semmit sem tudott, az szabadsága alatt történt. Az ügyet kivizsgálja. A mezőgazdasági munkások megsegítésére vonatkozóan kijelentette, hogy mindent elkövet a kormánytámogatás megszerzésére.

A közgyűlés ezután elismeréssel vette tudomásul az alispáni jelentést, amelynek megtörténte után a főispán a kormány eljárását magyarázta a búzaár megállapítás ügyében.

A tárgysorozati ügyekre került a sor ezután, amelynek folyamán a közgyűlés vita nélkül fogadta el a költségvetést és az előterjesztett javaslatokat.

Felfüggesztették Sárga Ferencet a MABI-nál

Indokolás: hivatali hanyagság és tiszteletlen magatartás

Budapest, szeptember 25. A Sárga-Darkó-ügyben, amely olyan sokszor foglalkoztatta már a közvéleményt, most újabb érdekes esemény történt. Sárga Ferenc ellen egyben már fegyelmit indítottak a MABI-nál. A fegyelmit, amely akkor, úgy látszott, minden baj nélkül elintéződött, most váratlanul újra folyamatba fekték, sőt ezzel egyidejűleg Sárga Ferencet felfüg-

gesztették állásától is. Sárga Ferenc a felfüggesztés ideje alatt mindössze negyvenöt pengőre csökkentett havilételt kap. A fegyelmi-különböző fegyelmi vétségekkel vádolja meg a fiatal tisztviselőt: főleg hivatali hanyagságot és feljebbvalóival szemben tanúsított tiszteletlen magatartást ír róvá-sára.

Pár hét múlva felszámolják a rendszert

Dr. Juhász Nagy Sándor emelkedett ekkor szólásra nagy figyelem között. Elsősorban kijelentette, hogy helyesli a főispán ama bevezetett szokását, hogy az alispáni jelentés kapcsán minél szélesebb mederben folyhassék a vita. Dudány Miklós felsőházi tag felgördítette a drágaság, a másik felszólaló az élharcosok és párturalom kérdését. Bence István beszédére egyáltalán nem reflektált. Bence István a szerezését az ő háta mögött kezdte meg és olyan szélsőséges irányban nyilatkozott meg, hogy neki minden erejével igyekezni kellett, hogy szavai e teremben elhangozhassanak. Most mint párttitkár mondta el dicsőmíniuszát a kormányzatról.

Fentartja a válaszadást arra az időre amikor Bence megint erre az oldalra kerül néhány hó múlva.

De Megay képviselő olyant mondott, hogy kioktatja Csíha Endrét és ez az egész ellenzéknek szól. Azt kéri, becsljék meg egymás álláspontját. A drágítás vádját nem Csíha hangoztatta, hanem Eckhardt Tibor egy nagy nyilvános gyűlésen. Eckhardt azt mondta, hogy

a búza világarparitációs ára nem 13 pengő 50 fillér, mint a magyar búzáé, hanem 18 pengő.

Ezt az állítást illetékes helyen senki meg nem cáfolta. S hogy ez így is van, mi sem bizonyítja jobban, hogy a kormány, amikor megállapította a minimális árakat, megtiltotta a határidővizletet, vagyis megakadályozta, hogy a búza ára emelkedjék. Ha már minimalta az árakat, akkor miért nem engedte meg a spekulációt, hiszen itt csak felfelé mehetett az ár? A kormány nagyon alacsonyra találta megszabni az árakat, amit meg fog mutatni az is, hogy mindjárt emelkedni fognak az árak, ha a tőzsdén megindul a határidővizlet. Nem szabad tehát tudatlansággal vádolni az ellenzékét, hanem álláspontját komolyan kell venni.

Az élharcosokkal torkig van már az ország, még a kormánypárt komolyabb tagjai is. Eppen azért fel akarják számolni az egész élharcos rendszert, mert ez a rendszer nem alkalmas arra,

hogy normális mederbe terelje az ország politikai életét. Itt is voltak példák az élharcos rendszer nagy hibáira, bár elismeri, hogy itt olyan kilengések, mint az ország más vidékén, nem történtek. De itt van ez a böszörményi eset, Csi-

Női- és uriszabó kellékek

legolcsóbb beszerzési forrása HOROVITZ rövidárú nagykereskedőnél Széchenyi u. 1.

kós esete, amikor hivatalos testületben tesznek egy indítványt, azt a testület el is fogadja és másnap a rendőrség az indítványozót letartóztatja és egy napig fogva is tartja. Ez igen veszélyezteti a nemzeti összefogás gondolatát. — Egyébként is

sok panasz volt politikai szempontból a böszörményi rendőrség ellen.

Kétségtelen, hogy az alispán nem tudott az esetről és nincs is befolyása a rendőrségre. De az ellenzéknek ezt szóvá kell tennie.

Pár hét múlva bekövetkezik ennek a rendszernek a felszámolása.

A morális esőd után új rendszer fog kialakulni. Hogy ez milyen lesz, nem lehet tudni, de kétségtelen, hogy az új rendszernek a józan középúton kell haladnia. Az új rendszernek ki kell vezetnie az országot a politikai zűrzavarból, biztosítania kell az összefogást és kiünn erőt, súlyt kell adnia a néhez viszonyok között a magyar nemzetnek és kormányának. Ne vonultassák fel az ellenzék ellen a rozsdás ágyúkat. Igyekezzünk egymást megérteni. Igyekezzünk, hogy az új rendszer a magyar nép óhaját, akarátát és vágyakozását fejezze ki. Ne felülről, hanem alulról jöjjön és a tömegek támogatásak. (Élénk helyeslés.)

Bence István személyes megításmutatás címén szólalt fel és azzal kezd beszédét, hogy Juhász Nagy Sándor úgy állította be a dolgot, mintha szegény lenne, hogy egykor ott ült... Felkiáltások: Nem az a szé-

Tomcsányi Gábor ny. ezredes lesz az evangélikus egyház felügyelője

Horvay Róbert és Krisch Károly lemondott

Az ev. egyház presbiteriuma gyűlést tartott Pass László esperes és dr. Horváth Gyula pénzügyi gondnok elnökletével. Ezen az ülésen tárgyalták a megüresedett felügyelői állás betöltésének kérdését is. A teljes számban megjelent egyháztanácsosok a felügyelői méltóságra egyhangú lelkesedéssel tomsányi Tomcsányi Gábor ny. ezredes, cs. és királyi hamarast jelölték a közgyűlésnek egyhangú válaszlásra, így méltóságot a vasárnap tartandó közgyűlésen megnyilvánuló közbizalom és

szereket rá fogja ruházni.

Az egyháztanács a Schäfer-árvaalapítvány intézőségébe az elhunyt Materny Lajos helyébe egyhangulag megnyilvánuló bizalommal Pass László gyülekezeti lelkész, tb. esperest választotta.

Végül tárgyalták Horvay Róbert másodfelügyelő és Krisch Károly gondnok írásbelileg benyújtott lemondását. Az egyháztanács mind a kettő lemondását egyhangulag tudomásul vette.

Törlőruhát felejtettek az operált beteg hasában

Polgári pör és bünvádi eljárás egy gyöngyösi főorvos ellen

Gyöngyös, szept. 25. Feltűnő keresetet tárgyalt ma Gyöngyösön dr. Parragh Béla kir. járásbíró.

Kovács Andrásné, egy gyöngyösi bányafelügyelő felesége, aki egyébként egy gyöngyösi gyárvállalat alkalmazottja, dr. Jesztrebényi Lajos gyöngyösi ügyvéd útján 3000 pengős keresetet indított dr. Mannó Kálmán, a gyöngyösi Alapítványi Közkórház sebészfőorvosa ellen, továbbá felelősség címén perbe fogta a gyöngyösi Alapítványi Közkórházat is.

Kovácsné elmondja keresetében, hogy a főorvos dr. Weisberger István alorvos segédletével hasműtétet hajtott végre rajta. Mivel a műtét után még hosszú ideig nagy fájdalmak voltak, a budapesti Rókus-kórházba ment, ahol újból megoperálták. Az operáló orvosok

a beteg hasában egy 14x16 centiméteres szegett törlőruhát találtak,

amely gennyesedést okozott. Kovácsné azóta sem nyerte vissza az egészségét.

Az ügy előzményéhez tartozik még, hogy Kovácsné gondatlanságból okozott testisértes címén az agrí kir. ügyészségen bünvádi feljelentést is tett az öt operáló Mannó főorvos, valamint az operációnál segedkező dr. Weis-

berger ellen. Az ügyészség vádiratot adott ki dr. Mannó Kálmán sebészfőorvos és Weisberger István orvos ellen.

gondatlanságból okozott súlyos testisértes címén és az ügyben az agrí kir. törvényszék Szabó-lanácsa a főtárgyalást október 17-re tűzte ki.

A mai járásbírósi tárgyalást nagy érdeklődés mellett tartották meg. Dr. Jesztrebényi Lajos, Kovácsné ügyvédje kérte a kereset megítélését, majd bizonyítékait terjesztette elő, tanúk kihallgatását kérte és iratok beszerzését indítványozta. Dr. Mannó főorvos ügyvédje szintén bizonyítékokat terjesztett elő. A bíróság a tárgyalást elnapolta. Elrendelte a tanúk kihallgatását és az iratok beszerzését.

HIRDETMÉNY

A városháza épületének Kossuth ucai frontján a Növénnyvédelmi Iroda által jelenleg elfoglalva tartott bolthelyiség kétharmadrésze azonnal bérbeadó.

A bérbéveteli ajánlatok folyó évi október hó 1-ig a jog- és pénzügyi ügyosztályába (I. em. 37. sz.) nyújthatók be.

Polgármester.

Vasárnap

A REFORMBÁN. A Nagykör dr. Főnyá dr. Lencz G. Sándor d. e. 9 órakor dr. Farkas bados László; e. 10 órakor P d. e. 10 órakor órakor Márki I d. e. 10 órakor órakor Göröml kerthen d. e. 1 u. 5 órakor Ku telepen d. e. 1 d. u. 3 órakor laffkatelepen d. Tibor th.; a Ny kor Kalmár La zey Béla; a Csa kor Kulcsár I Szabó Gábor; a kor Goncey Sán u. 3 órakor Kov 3 órakor Siposs házban d. e. 9 Sándor; Pacz László; Fancsik d. e. 9 óra Bár d. u. 4 órakor Kismacs d. u. 3 Pipóhegy d. u. Nagyhegyes d. páthalom d. e. pád.

GYERMEKIS

Árpádtéri templ predikál; dr. So A RÓM. KAT KAPOLNÁKBAN rend 6, 7, 8, 9 ó nagymise, melye ájnos apostoli k det mond Farag vábbi szentmisé rommegyed 12 és gekben; Homokk therézianumi pr dr. Krummergru aár, a Katholik Nyilastelepen I Augustia-szanat László káplán. Káplán. Hajdúsá káplán. Klinikán Szent László kol renc.

AZ EVANGÉL (Miklós ucca 3. 9 órakor középí óra. Utána exhor jos hitoktató-lelk gyülekezeti istent László alesperes, órakor egyházi ban. Este 5 órak dikál Remete L Ugyanó d. e. B szőrványistentisz

A BAPTISTA panos ucca 23 a vasárnap d. e. fé tat, fél 10—fél 12ig vasárnapi esk dikáció, fél 8—9 gyeskar és zen este 7—8 ig prédí 8-ig imaóra. A GÖR. SZER TEMPLOMBAN. geli istentisztelet, kor katonamise, mise, a szentbes

Ma is
Az
F

Vasárnapi istentiszteleti rend

A REFORMÁTUS TEMPLOMBAN. A Nagyt templomban d. e. 10 órákor dr. Fényad Dezső, d. u. 5 órákor dr. Lencz G. Sándor; a Kistemplomban d. e. 9 órákor Morvai István, 11 órákor dr. Parkas Pál, d. u. 5 órákor Szabados László; régi Dóczy intézetben d. e. 10 órákor Papp Béla; az Árpádtéren d. e. 10 órákor Tamás Ferenc, d. u. 3 órákor Márki Kálmán; az Ispolyban d. e. 10 órákor Csikesz Tibor, d. u. 5 órákor Görömbey Zoltán; a Homokkertben d. e. 10 órákor Nagy Dezső, d. u. 5 órákor Kulcsár Ferenc; a Kerekes telepen d. e. 10 órákor Erdei Mihály, d. u. 3 órákor Ludász Gyula; a Wollfkatélepen d. u. 3 órákor Fentős Tibor th.; a Nyilastelepen d. e. 10 órákor Kalmár Lajos, d. u. 3 órákor Mezey Béla; a Csapókerthben d. e. 10 órákor Kulcsár Ferenc, d. u. 3 órákor Szabó Gábor; a Nyulason d. e. 10 órákor Góczy Sándor; a Téglavetőben d. u. 3 órákor Kovács Árpád; Egyek d. u. 3 órákor Siposs Imre; Horlthy közközházban d. e. 9 órákor dr. Lencz G. Sándor; Pacz d. e. 10 órákor Vári László; Fancsika d. e. Bíró Béla; Haláp d. e. 9 óra Bárdi Ferenc; Sámsoni út d. u. 4 órákor dr. Dancsházy Sándor; Kismacs d. u. 3 órákor Birinyi Ágnes; Pipóhegy d. u. 2 órákor Bárdi Ferenc; Nagyhegyes d. e. 9 órákor és Kunpálhárom d. e. 2 órákor Rápolthy Árpád.

GYERMEKISTENTISZTELET. Az Árpádtéri templomban d. e. 9 órákor, prédikál: dr. Soós Béla lelkipásztor.

A RÓM. KATH. TEMPLOMBAN ÉS KÁPOLNÁKBAN. Rendes szentmise rend 6, 7, 8, 9 órákor. Fél 7 órákor nagymise, melyet tart dr. Lindenberger árnos apostoli kormányzó. Szentbeszédet mond Faragó László káplán. A további szentmisék kezdete fél 11, háromnegyed 12 és fél 6 órákor. Kertsekben: Homokkertben Lengyel László therziánumi prefektus. Csapókerthben dr. Krummergruber Emil piarista tanár, a Katolikus Otthon igazgatója. Nyilastelepen Kiss László káplán. Augusztá-szanatóriumban Faragó László káplán. Józsan Szabó János káplán. Hajdusámsonban Novák Gyula káplán. Klinikán Béres Endre káplán. Szent László kollégiumban Hutay Ferenc.

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN (Miklós uca 3. szám) vasárnap d. e. 9 órákor középisk. ifj. egyházi énekóra. Ulána exhortációt tart Labossa Lajos hitoktató-lelkész. D. e. 10 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László alesperes, tb. esperes. D. e. 11 órákor egyházi közgyűlés a templomban. Este 5 órákor istentisztelet. Prédikál Remete László segédlelkész. — Ugyanó d. e. Berettyóújfaluban tart szóránystentiszteletet.

A BAPTISTA IMAHÁZBAN. A Szapannos uca 23. alatti levő imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaórák, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapiiskola, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este 7—8-ig prédikáció. Péntek este 7—8-ig imaóra.

A GÖR. SZERTART. RÓM. KATH. TEMPLOMBAN. Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor mise, 9 órákor katonamise, 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s.

lelkész tartja, háromnegyed 12 órákor csendes szentmise. D. u. fél 4 órákor rózsafüzér ájtatosság, 4 órákor ves-

csernye, utána szentségimádás. Október 1-én, csütörtökön Boldogasszony ünnepén vasárnapi rend.

Szívenlőtte magát egy idős sámsoni földbirtokos

Tragikus öngyilkosság történt pénteken hajnalban Hajdusámsonban. Egy Debrecenben is jól ismert sámsoni földbirtokos, Budaházy Gábor vadászfegyverrel szívenlőtte magát és azonnal meghalt. A 65 esztendőes öregúr már

hosszabb idő óta idegbajban szenvedett és amiatt menekül a halálba, mert már nem bírta tovább elviselni a betegségével járó szenvedéseket. Temetésére az ügyészség engedélyt adott.

Debreceni külsőségi kereskedő nyerte a 400.000 pengős főnyereményt

Az utóbbi időben sűrűn pártol a szerencse a debreceni sorsjegyvásárlókhoz. Nem is olyan régen nyert negyven ezer pengőt egy takarítónő, azután pedig huszezt négy fiatal munkás. Most ismét nagy nyereményhez jutott egy debreceni sorsjegytulajdonos: megnyerte a négyszázezer pengős főnyereményt. Igaz, hogy negyedsorsjeggyel játszott és így „mindössze” negyven-

ezer pengőhöz jut hozzá, de ez a pénz is vagyont jelent manapság.

Pénteken délelőtt húzták ki a négyszázezer pengős főnyereményt, amit az 52849 számú sorsjegy nyert. Három vidéki és egy budapesti osztózik a nyereményen. Az egyik rész tehát a negyven ezer pengős boldog debreceni tulajdonosa egy külsőségi kereskedő.

Kivégezték Mata Hari kedvesét a spanyol vörösök

Páris, szeptember 25. Mint emlékeztet, 1917-ben a Páris melletti Vincennes erődben kémkedés miatt agyonlőtték Mata Hari táncosnőt, a párisi nagyvilági élet körülrajongott kedvencét. A táncosnő kedvese, egy fiatal francia főúr — Pierre de Morrissac báró — mindezt elkövetelt, hogy megmentse Mata Harit, de fáradozásai sikertelenek maradtak. A fiatal arisztokrata kevéssel utóbb eltűnt párisi társaságból.

A La République jelentése szerint a héten a Toledo körüli harcokban a vörösök rohammal elfoglaltak egy klastromot, amelyet a szerzetesek elkeseredetten védelmeztek. Egy szerzetest, aki gépfegyvere mellett a végsőkig tartotta magát, a vörösök foglyul ejtettek s nyomban ki is végezték. Irataiból kitért, hogy nem volt más, mint Pierre de Morrissac báró, Mata Hari egykori kedvese.

A Berta-malom titokzatos vaskazettájának feltörője nem követett el büncselekményt

Tavasszal a Berta malomban szigorú vizsgálatot tartottak a pénzügyőrök. A gyanú szerint ugyanis nagy mennyiségű fekete lésztet szállított a malom a pékeknek. Rajtaütésszerűen vagy harminc pénzügyőr szállotta meg a malom helyiséget és lefoglalták a berendezéseket. A lefoglalt tárgyak között volt egy vaskazetta is, amely a pénzügyőrök szerint fontos okmányokat tartalmazott. A vaskazettát több tárggyal együtt betették egy zsákba és felvitték a pénzügyőrségre. A vaskazetta felnyitásánál azonban a legnagyobb meglepésre kiderült, hogy a kazettát valaki feltörte és a benne levő fontos iratokat kiszedte. A pénzügyőrök azonnal megindították a vizsgálatot az eltűnt iratok ügyében. Felkutatták a malom egész területét és sikerült is megtalálniuk az irat-

tok egy részét a félreeső helyen.

A vaskazetta feltörésével a pénzügyőrök Ungerleider Gyulát, Ungerleider Miklósnak, a Berta malom tulajdonosának fiát gyanúsították. A fiatalember be is vallotta, hogy ő törte fel a kazettát és szedte ki belőle az iratokat, mire a pénzügyőrség feljelentésére zártóréses sikkasztásnak minősített vétség címen megindult ellene az eljárás.

Az ügy dr. Gyöngyössy József járásbíró elé került. Ungerleider Gyula a tárgyaláson is beismerte a vaskazetta feltörését. Előadta, hogy a vizsgálatot megelőzően szerelt le a katonaságtól, nem tudott semmiről, nagyon megijedt, amikor meglátta a sok pénzügyőrt a malomban. Azt hitte, hogy a vaskazetta fontos terhelő iratokat tartalmaz és ezért, hogy

DIVATKALAP

óriási választékban

már 6-80-tól
Werner-nél

mentse apját és testvérét elkövette tettét.

A bíróság megállapította, hogy Ungerleider Gyula nem zártóréses sikkasztásnak minősített vétségei követett el ezáltal, hanem bünpártolást. Miután azonban a bünpártolás, ha közeli hozzátartozót, apát, testvért ment, nem büntetendő esetelemény, a bíróság felmentő ítéletet hozott. Dr. Flórhidy Tibor ügyészi megbízott a felmentés ellen felhívást jelentett be.

Az osztálysorsjáték húzása

400.000+600 pengőt nyert: 52849
1000 pengőt nyert: 43535
800 pengőt nyert: 27790 50633
600 pengőt nyert: 2307
500 pengőt nyert: 7633 18814 42342
54485 56327 58820
300 pengőt nyert: 5174 13129 30969
33543 47464 55377 76844 7693 81182

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 25-én, pénteken, a következő bejelentések történtek:

Születések: Zabolai József nap-számos, leánya Dalma; Lucza István fm., fia Béla.

Halálozások: Puskás Julia g., kath., 5 hónapos, Nyiradony. Kocsis Gyula r. kath., 2 hónapos, Böszörményi út 42. Vitéz Szabó Sándorné ref., 62 éves, Hajduszoboszló. Pénzes Mihályné r. kath., 61 éves, Nyiregyháza.

Hitelezési család pöre a kártyaveszteség miatt

Rácz Sándor budapesti utazó volt földbirtokos hitelezési család vétségével vádolva került pénteken dr. Bónyi Bertalan járásbíró elé. Strasser Frigyes, az Arany Bika főportása jelentette fel, előadva, hogy Rácz Sándor 1932-ben nyolc napig lakott a szállóban, majd az 58 pengőt kitevő számlája fizetése nélkül eltávozott.

A tárgyaláson a vádlott utazó előadta, hogy 1916 óta, amikor mint huszárhadnagy szállt meg a szállóban, minden évben több hetet töltött az Arany Bikában, úgy, hogy jól ismeri őt a főportás, nem akart ő fizetés nélkül megszökni, hiszen több száz pengő értékű bórondjeit a szállóban hagyta.

— Miért nem egyenlítetté ki a számláját? — kérde a bíró, mire Rácz Sándor előadja, hogy nagy kártyapartiba keveredett s az utolsó fillérjéig elveszítette a pénzét. Az 58 pengőt különben már régen kifizette. Bemutatta a kiegyenlített számlát, mire a bíróság felmentette a volt földbirtokost a hitelezési család vádjától.

Hungária

filmszínház

Ma is a Metro-gyár felülmulhatatlan exotikus filmóriása

Az Utolsó Pogány

Főszerepben: MALA és LOUSZ.

Előadások: 5, 7, és 9, órákor.

Az Apollóban

Ma másodszor

az első szabadtéri színes filmesoda:

A gyűlölet völgye

két hegyen lakó család ősi háboruja.

Előadások: 5, 7, 9 órákor.

hírek

A »Debreceni Független Ujság« pártoktól független politikai napilap.
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.
Előfizetési ára: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Cygetes gyógyszertárak. Ezen a héten a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kígyó”, Mihajlovits Jenő, Piac u. 33. Telefon 30-95. „Magyar Korona”, Péterfia u. 10. Telefon 16-06. „Csillag”, Arpad-tér 1. Telefon: 29-32. „Sas”, Hatvan ucca 70. Telefon 11-39. „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09.

Hétfőtől

és kedden,
szerdán is

RÁDIOMŰSOR:
SZOMBAT, SZEPTEMBER 26.
Budapest I.

- 6.45: Torna.
- Utána: Hanglemek.
- 7.20: Értendő.
- 10: Hírek.
- 10.20: „Sas Ede elbeszéléséből.” (Felolvasás)
- 10.45: „Mit nézzünk meg?” Az obudai kiscelli Schmidt-kastélyt ismereti: Mesterházy Jenő. (Felolvasás.)
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12: Déli harangzó a Egyetemi templomból. Időjárásjelentés.
- 12.05: Rendőrzenekar.
- Közben kb. 12.30: Hírek
- 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
- 13.30: Bagó Jancsi és cigányzenekara.
- 14.40: Hírek, értendő, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
- 16.15: Harsányi Gizi meséi.
- 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 17: „Ahol az autóbüszkók laknak.” — Közvetítés a Beszkárt autóbüszkó üzemének Szent Domokos-utcai garázsából. Vezető: Gyarmathy Sándor.
- 17.45: „Egy óra a filmesvilágok birodalmában.”
- 18.45: „Mit üzen a rádió?”
- 19.20: A rádió szalonzenekara.
- 20: Dénes György és Pethes Sándor előadása. Rendező és zongorán kísérő: Kiszely Gyula.
- 20.40: Hírek.
- 21: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezető: Polgár Tibor. Közreműködők: Halász Gitta.
- Közben kb. 22: Időjárásjelentés.
- 22.20: Közvetítés a Hungária-szállóból Magyar Imre és cigányzenekari muzsikál.
- 23.20: Táncezeneközvetítés a Spolarich kávéházból. Kertész Miklós jazzzenekara játszik.

Zsarolási ügy a tatarozás miatt

Zsarolás és hatósági közeg elleni erőszak miatt került pénteken a debreceni büntetőtörvényszék Tokay-tanácsa elé idősebb Pap Ferenc kőművesmester, ifj. Pap Ferenc és idősebb Pap Ferencé. Kallós György asztalosmester tett feljelentést ellenük, mert tavaly, amikor idős Pap Ferenc munkálatokat végzett házában, nyolc pengő miatt differenciát támadt közöttük. A kőművesmester azzal fenyegette, hogy ha Kallós nem fizeti meg neki a nyolc pengőt, akkor nem adja vissza egyik szobájának a kulcsát. Az asztalosmester ekkor rendőrt hívott, aki távozásra szólította fel idős Papot.

— Távozzék maga! — szölt vissza a kőművesmester, majd olyan fenyegetően lépett fel a rendőrrel szemben, hogy az egy másik farsát hívta segítségül.

Idős Pap Ferenc, akit a felesége is biztatott, a másik rendőrtől sem ijedt meg, sőt Horváth István rendőr-

törzsmestert úgy arcultáta, hogy előntötte a vér. A dulakodásban kevés ideig résztvett a fiatal Pap Ferenc is, de őt hamarosan kituzkolták az udvarról, az apja azonban csak akkor esillapodott le, amikor a rendőrök kardot rántottak.

A pénteki főtárgyaláson a kőművesmester azt hangoztatta, hogy cseppel se mérzi magát bűnösnek, mert Kallós György eljárása bősztelte fel. Az asztalosmester ugyanis megbízta őt egy munkával és amikor azt elvégezte, egyszerűen nem akart fizetni. Egyébként a culcsot nem vette el Kallóstól, a rendőrökkel sem dulakodott, csupán nem akart távozni az udvarról. A törvényszék megállapította bűnösségét és zsarolás kísérletéért, valamint hatóság elleni erőszakért hatvan pengő pénzbüntetéssel sújtotta, fiát húsz pengőre ítélte, míg feleségét felmentette a vádalól. Az ítélet nem jogerős.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 SZEPTEMBER 26. KEDD. A Bölcsészettanhallgatók Segítő Egyesületének elnöke lt Kiss István, al-elnök Péterffy Zoltán, jegyző Bartha Károly, pénztáros Oláh Sándor, elnök Debreceni Ferenc, választmányi tagok: Herhály Gyula, Kovács Elek, Öváry Zoltán, Balázs Vilmos, Pókay Lajos, Orosz István, Kiss Ernő, Havass Gyula.

A szatmári kiállítás Török Gábor debreceni erdőmester pezsgőjét aranyéremmel tüntették ki.

Szép ünnepség keretében ülte meg Dusa József kerületi munkáspénztári igazgató ezüstlakodalmát.

A Hittanszaki Önképző Társulat elnöke lett Nagy István szénior, al-elnök Bányay Lajos, titkár Pánczél

Jenő, főjegyző Szász Imre, pénztáros Kolozsváry Kiss László, aljegyző könyvtáros Szomabthy Imre, választmányi tagok Némethy Károly, Danesházy Sándor, Nagy Jenő, Vargha Ferenc.

1916 SZEPTEMBER 26. KEDD. Az oláhok a Szurdok és a Vulkán szorosban vereséget szenvedtek.

Mezey Béla színgazgató 20 százalékos helyáremelését kérte.

1926 SZEPTEMBER 26. VASÁRNAP. A színház bemutatta a Bazsarózsát, amelyben nagy sikert arattak Halassy Mariska, Kardoss Géza, Thuróczy Gyula, Tamás Benő, Timár Kató, Szigeti Jenő, László Gyula, Csónakossy Gyula, Szabó Gyula.

— Az egyetem tanévnyitása. A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem esüitoritökön, október 1-én délelőtt tartja tanévnyitó ünnepélyét. Az ünnepély délelőtt fél 12 órakor kezdődik az egyetem aulájában, ezt megelőzően fél 10 órakor a református Nagytemplomban istentisztelet lesz. A tanévnyitón az érdeklődőket szívesen látja az egyetemi Tanács. Az ünnepélyen megjelennek dr. Szily Kálmán és dr. Johann Béla államtitkárok is.

CORODINI

és teljes társulata

— A Debreceni Ujságíró Club közgyűlése. Az Ujságíró Club október 9-én, délután 4 órakor a club helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Targysorozat: 1. A főtítkári állás betöltése, 2. esetleges indítványok. Az indítványokat az elnökség címére legkésőbb október 3-án délig az Ujságíró Clubba kell beadni igazolás mellett. Elnökség.

— A kőművesiparosok szakosztálya vasárnap délelőtt 9 órakor az ipartestület tanácstermében rendkívül fontos szakosztályi ügyekben ülést tart.

— Elfogták a bűrsalmazüretelő tolvajt. Péntekre virradóra tolvaj járt vitéz Agárdy Zoltán Sinay Miklós ucca 40. szám alatti szőlőjében. A tolvaj leszüretelte a bűrsalmazüretelőt és a gyönyörű gyümölcs példányokat egy zsákba rakva menekült el. A károsult pénteken felismerte a piacon saját bűrsalmazüretelőjét, amint Sörös András számos éppen árusított azokat. — A rendőr behozta a pórtul járt tolvajt, akit őrizetbe vettek.

LENGYEL FEST. TISZTIT. MOS legolesóbban Csanó ucca 24. Batthyányi ucca 1.

fogja Önt
csodálatba
ejteni

— Lopott kazetta a kútban. Éppen a héten hozott sikert egy nyomozásban a sajtó nagy nyilvánossága. Egy értékes karkötő találta meg a gazdáját az újságok közleményei alapján Tegnap az közöltük, hogy az epreskeri csordakútban egy vaskazettát találtak, amelynek tulajdonosát keresi a rendőrség. A híradás nyomán jelentkezett a Munkás Otthon vezetősége, amely felismerte a kazettában saját tulajdonát. A kazettát másfél évvel ezelőtt betörés útján lepták el a Munkás Otthonból, pénz is volt benne, de természetesen ezt kivette a betörő és az üres kazettát a kútba dobta. Azóta hevert a kút mélyén.

— Féloldali hűdésben fekvő he tegeknél reggelként egy kis no hár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz a beleket fájdalom nélkül alaposan kitisztítja, az anyagserét biztosan felfrissíti és így nagy megkönnyebbülést szerez.

— Gyermekeket és öregeket elhelyez intézeteiben a legnagyobb kedvezményekkel a Szeretetszövetség. 3—12 éves gyermekeket, akik valamilyen oknál fogva nem maradhatnak a szülői háznál, havi 15 P tartásdíjért elhelyez vidéki árvaházaiban. — Otthonosan, magános nőket, nyugdíjas özvegyeket havi 40 P-ért helyez el otthonában. Külön szobák megegyezés szerint. Érdeklődők forduljanak a Szeretetszövetség központi irodájához, Debrecen, Kollégium.

x »Tante Hanna« német játzóotthona október 4-én újra megnyílik. Beiratások hétköznap délelőtt 10—12 óráig. Simonffy 32.

x Gyermekeknek: edző, erősítő ügyesítő gyakorlatok. Külön csoportok 4 éves kortól. Ballett művészi kiképzésig Perzel Carola és Adler Renée táncintézetében.

Kérje minden üzletben KLEIN GEZA józú kenyerét Arpad tér 13. Telefon: 28—34.

— A háztartási alkalmazottak részére tartandó Márta bibliakör vasárnap délután 4 órakor kezdődik a Kálvintér 5. számú gyülekezeti Ballazár otthonban. Vezetője Kovács Anikó diakonissza. A háztartási alkalmazottakat, illetve munkaadókat kéri, hogy a bibliakört látogassák, illetve alkalmazottaikat elküldeni szíveskedjenek.

x Ékszeréit, óráit vásárolja, készíttesse, javíttassa Moskovits Sándornál, Piac ucca 41. Törött arany beváltás.

— Beiratkozások a városi zeneiskolában. Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában beiratkozások még folynak az összes tanszakokra, naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig Tandíj havonta 8 P, 10 P és 12 P. Beiratási díj 6 P. Zenei ökökésítő (ovodába) havi 3 P. Fuvósok és nagybőgő tanítása ingyenes, csupán a beiratási díjat kell megfizetni. Bővebb felvilágosítást a zeneiskola titkári hivatalában Vár u. 1. Telefon: 33—96. sz.

ÁTALAKÍTÁSOKAT, javításokat legujabb divat szerint készíti JAKAB szücs, Kossuth ucca 25. sz.

— Hollywood-ban, a filmvilágban, csakis az a nő boldogulhat és emelkedhetik a híres sztárok közé, aki nemcsak szépségével, hanem teste ápoltságának vonzerejével is hatni képes. A helyes testápolás előfeltétele a megfelelő pipereszappán kiválasztása. Ez az oka annak, hogy 10 világhírű ragyogó filmesillag közül 9 állandóan Lux Toilet Soap-ot használ. Hollywood véleménye megalapozta a Lux Toilet Soap világsikerét, mit lejobban bizonyít, hogy mind az öt világrészben sok millió ember mindennapi mosdó- és fürdészappana a Lux Toilet Sopa.

megfejtethetetlen
csodáival!
Okvetlen
nézze meg!

x Új termésű Earl Grey angol teakülönlegesség keverék beérkezett. Kizárólagos lerakat Estarházy esemegeüzlet, Piac 30.

Gy

Néhai Tó presbiter, K nő férje sárnap fél metóban.

UJ SÍRK Hatvan u. mü- és termékben.

— A hent

28-án, hétfőn kezdettel az mében ülést lard szírgépe elhelyezése.

— Fogai o mint a gyönyg Odol-fogpéppel a legfinomabb amelyek nem s át és mégis f őket. Pompás

— Száz hol vetségnek, A tus Szeretetszöv magukat megne dekozóktól, az szép házat és a magyar hold föl az ajándékozók házat létesítsen. tus Szeretetszöv lönböző részén ménye (árvaháza köziothonok) v nem mindegyike mányozásából sz

KOZCA

A KIS KI SZILÁRDABB

Határidőzlet: 13.35, zárlat 13 rozs 13.80—13.90 májusi tengeri 11.15—11.16. Köt is 11.50, zárlat 11. Készrueladásol kg, 1200 mázsa 130 mázsa 16.90, pengő, 300 mázsa 17.50, 600 mázsa pengő, 300 mázsa Tengeri 150 mázsa Zab 150 mázsa 14.15, 150 mázsa 14.15.

Az árjegyzőbizos szerint a búza 5—15.20 fillérrel drág változallan.

HIVA VALUTAÁR

1 angol font 17. korona 13.30—14.2. 7.95, 100 dollár 1 francia frank 22. 2.80—3.00, 100 lir 500 és 1000 lírás b vel), 100 schilling svájci frank 110.70

5547—1936. sz. vb. ÁRVERÉSI HIREK

Elárverezek a del bíróság P. 1042—19 250 P tőke és jár. Simon ügyvéd által Armin javára lefogl vasesztergapad és ingóágokat 1936. 8 28 napján délután 3 ben Széchenyi u. 34 Debrecen, 1936 sz. L

— A LEGJOBB ORGANUM A FÜGGETLEN UJ

Gyászrovat

Néhai Törő Mihály református presbiter, Korpássy Mária tanítónő férje sírkövének felavatása vasárnap fél 11 órakor lesz a Köztemetőben.

UJ SÍRKÓRAKTAR. Haimann Hatvan u. 29. Gránit, márvány, mű- és terméskövek nagy választékban.

— **A hentes szakosztály** e hó 28-án, hétfőn este félnyolc órai kezdettel az ipartestület tanácstermében ülést tart. Tárgy: A purelard zsírgépek a vágóhídon való elhelyezése.

— **Fogai olyan fehérek lesznek,** mint a gyöngy, ha reggel és este Odol-fogpéppel tisztítja. Ez a fogpép a legfinomabb anyagokból készül, amelyek nem sértik fogainak zománcát és mégis fényesfehérré csiszolják őket. Pompás ízű, frissít és éténkit.

— **Száz hold föld a Szeretetszövetségnek.** Az Országos Református Szeretetszövetség ajándékozás útján, magukal megnevezni nem akaró ajándékozótól, az Alföld egyik városában szép házat és a város határában 100 magyar hold földet kapott azzal, hogy az ajándékozók halála után új szeretetházat létesítsen. Az Országos Református Szeretetszövetségnek az ország különböző részén már 25 szeretet intézménye (árvaházak, aggnemházak, napköziotthonok) van, amelyeknek majdnem mindegyike jószívű emberek adományozásából született.

KÖZGAZDASÁG

A KIS KINÁLAT MIATT SZILÁRDABB A GABONAÜZLET

Határidőüzlet: Októberi rozs 13.27—13.35, zárlat 13.35—13.36, márciusi rozs 13.80—13.90, zárlat 13.90—13.91, májusi tengeri 11.14—11.19, zárlat 11.15—11.16. Kötötték júliusi tengerit is 11.50, zárlat 11.44—11.46.

Készárueladások: Felsőtiszai búza 80 kg, 1200 mázsa 17.00, duna-tiszaközi 150 mázsa 16.90, árpa 30 mázsa 17.00 pengő, 300 mázsa 17.70, 300 mázsa 17.50, 600 mázsa 18.50, 300 mázsa 18 pengő, 300 mázsa 18.75.

Tengeri 150 mázsa 12.75. Közraktár. Zab 150 mázsa 14.20, 200 mázsa 14.15, 150 mázsa 14.35, 450 mázsa 14.15.

Az árjegyzőbizottság megállapítása szerint a búza 5—15, a rozs 5, a zab 15.20 fillérrel drágább, a tengeri ára változatlan.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 17.10—17.30, 100 cseh korona 13.30—14.20, 10 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 136.80—134.80, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 29.90—30.25 (Az 500 és 1000 lírás bankjegyek kivételével), 100 schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

5547—1936. sz. vh.

ÁRVERÉSI HIREDTMÉNY KIVONAT

Elárverezek a debreceni kir. járásbíróház P. 1042—1936 sz. végzésével 250 P tőke és jár. iránt dr. Magyar Simon ügyvéd által képviselt Burger Armin javára lefoglalt 1500 P értékű vásztergapat és teherautóból álló ingóságokat 1936. évi szeptember hó 28. napján délután 3 órakor Debrecenben Széchenyi u. 34. sz. alatt.

Debrecen, 1936 szept. 1.
Lőrincz Endre kir. bír. végrehajtó.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«.

Kiárusítás! Kékrefestett kirakat megszűnik Piac u/ 29. sz.

SPORT

Opata Zoltán megérkezett

Megirtuk, hogy a Boesky a lemondott Keviczky Rudolf helyébe Opata Zoltánt, a sokszoros magyar válogatott csatárt és kiváló tréner szerződtette. Opata visszatérése a Boeskyhoz, amelynek öt évvel ezelőtt már szép sikert ért el a tréneri pozícióban, általános megelégedéssel és helyesléssel találkozott. Opata Zoltán pénteken este már meg is érkezett Debrecenbe és résztvett a játékosértekezleten, ahol Béber László klubigazgató először elismerő szavakkal elbűsűztatta Keviczkyt, majd melegen üdvözölte Opát, aki

aztán a játékosokhoz intézett beszédet. A csapat szombaton reggel indul a két felvidéki mérkőzésre, melyek közül a zólyomi vasárnap, a zólymai hétfőn lesz. A sérülések miatt a Boesky némiképp megváltozott csapattal áll ki: Hevesi lesz a balszélső, Palotás a jobbszélső és Gyulai a jobbfelezet.

A Boesky, sajnos, erre a turára csak ráfizet, mert a zólyomi mérkőzésért semmit sem kap, ezt Hajdu váltságdíjaként ingyen kell játszania.

Egyetemi és DEAC ifjúsági öttusa bajnoki verseny

A DEAC atlétikai szakosztálya szeptember 27-én délután 3 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezi meg a DEAC 1936. évi és az egyetem 1936—37. tanévi ifjúsági öttusa versenyt az alábbi feltételekkel: Versenyszámok sorrendje: 1. Távulgrás. 2. Diszkoszvetés. 3. 200 m-es síkfutás. 4. Gerelyhajítás. 5. 1500 m-es síkfutás. A versenyen résztvehet a DEAC minden ifjúsági tagja (középiskolások is), a Tisza István

tud. egyetemen 1936—37. tanév I. felére beiratkozott azon rendes és rendkívüli hallgatói, akik a DEAC-ba felvették. Nevezni a helyszínen lehet. Nevezési díj nincs.

(x) Hallotta, mit beszélnek az emberek, hogy Gombos divatházában legolesőbban vehet. Csapó 103.

A DKASE ifj. összes játékosai ma este 8 órakor az Utazók helyiségében szakosztályi ülésre megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Orvosszakértőket hívtak Sztalin betegágyához

Páris, szeptember 25. A Matin értesülése alapján megerősíti azt a hírt, hogy Sztalin súlyos beteg. Kezelőorvosai Moszkvából és Karszovból sürgősen orvosszakértőket kértek a beteg ágyához. Akulov, Stalin jobbkeze és a központi végrehajtóbizottság titkára repülőgépen kelt útra, hogy felkeresse a Kaukázusban gyógykúrát folytató diktátort. Moszkvába híre jár, hogy október első napjaiban a párt vezetősége teljes értekezletre fog összeülni, amely-

nek döntései Sztalin betegségének fejleményeitől függenek.

Időközben a szovjetkormány újabb intézkedéseket fogantatott a Trockij-pártiak ellen. Jagoda, a titkosrendőrség mindenható főnöke keresztülvitte, hogy a szovjekülképviseltekhez beosztott összes katonai attasékot Moszkvába rendeljék. Krantzventzov tábornok párisi és Schnitmann ezredes prágai attasé már kézhezvette az erre vonatkozó irendetét.

A Nemzetközi Birkozó Szövetség főtitkára is lejön az olimpiai bajnokok október 4-iki versenyére

Napról napra nagyobb arányban bontakozik ki az a nagyjelentőségű sportünnepély és birkozóverseny, amelyet a MBSZ keleti kerülete a legnagyobb áldozatok árán október 4-én rendez Debrecenben az olimpiai bajnokok, valamint a debreceni olimpikonok és a legkiválóbb magyar birkozók részvételével. A tegnapi nap folyamán értesítés érkezett a kerület elnökségéhez, amelyben a Nemzetközi Birkozó Szövetség (International Amateur Wrestling Federation) Európa-szerte ismert népszerű főtitkára jelentette be Debrecenbe való lejövetelét. A MBSZ díszelnöke, valamint az országos főtitkár is jelezték lejövetelüket. Ugyanakkor a tegnapi nap folyamán értesítette a keleti kerületet az országos központ arról, hogy dr. Papp László Európa bajnok helyett Virág-Egner Ede Európa bajnok, akit Berlinben a »magyar gladiátorok« neveztek el és Matura Mihály, az olimpiai bajnok edzője, a sokszoros országos bajnok, a legnagyobb birkozók egyike érkezik Debrecenbe. Így te-

hát az október 4-i ünnepélyen s versenyen a debreceni közönségnek olyan látványosságban lesz része, amelyet legfeljebb egy olimpiai, vagy Európa bajnoki verseny döntő küzdelmében lehet látni. A keleti kerület szenior birkozói erős tréningben vannak, hogy a város bajnoki versenyen a legnagyobb felkészültséggel vehessék fel a küzdelmet a magyar birkozósport világhírességeivel. Az ünnepély és a verseny jegyei a hétfői naptól kaphatók elővetelben a Méliusz könyvkereskedésben.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton, vasárnap: »CIMZETT ISMERETLEN«, a legvidámabb magyar film, Agai Irén, Kabos Gyula főszereplésével. Megelőzi: »Nagy bakancsban kislányok«, »Magyar Világhíradó«. — Előadások: szombaton 5—7—9, vasárnap: 3—5—7—9 órakor.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Lázasan készül a megnyitóra a Csokonai színház

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

Nagy ütemben folynak az előjegyzések a Csokonai színház megnyitó előadására, annyira, hogy a csütörtöki megnyitóra a jegyek legnagyobb része már elkelt. A színházi iroda felkéri a prömierbérleteket, hogy akik a csütörtöki megnyitóra is biztosították a helyüket, a megnyitó előadásra szóló jegyeiket hétfőn, szeptember 28-án délig okvetlen váltsák ki, mert ezután az időpont után már a színház igazgatósága helyek biztosítását nem vállalhatja. A prömierbérletek által hétfőn délig ki nem váltott megnyitó előadási jegyek szabad eladásra fognak kerülni.

A színház igazgatósága ezuttal arra is megkéri a még bérletet igénylő közönséget, hogy a bérletek jegyzése végett 25—46. telefonszám alatt, vagy személyesen Angyal titkárt felkeresni méltóztatásának, mert a még rendelkezésre álló bérleteket már nem áll módjában az idő rövidsége miatt az igen tisztelet bérlet közönségnek személyesen bemutatni.

A megnyitó előadáson színre kerülő János vitéz esodálatosan szép diszletei már teljesen készen állnak és Beresényi Tibor, a színház kitűnő diszlettervezője azokat már a jövő hét elején színpadi próbára állítja be.

Kardos István karnagy és Ihász Aladár rendező szakavatott vezetése mellett a színpadi munka lázas tempóban folyik, hogy úgy a zenéi, mint a játékbeli rész tökéletes formában kerüljön a közönség elé. A színház első prózai prömierjére szorgalmasan és a legnagyobb lelkesedéssel készülnek és a Jerome K. Jerome modern misztériuma, a »Valaki járt itt« egész biztosan rendkívüli sikert fog aratni.

A sinautó előtt átment a sinen — 4 pengő

Márciusban a csapókerjt leeresztett sorompón átbújt kerékpárjával Ménes Károly lakatossegéd és áthaladt a síneken, bár az Árpád sinautó már alig száz lépésnyire volt a sorompótól. Ménes Károly ellen emiatt testi épség elleni kihágás címen indult eljárás. Dr. Bónyi Bertalan járásbíró előtt a vádlott lakatossegéd előadta, hogy a sinautó még messze járt, nyugodtan átsétálhatott hát a síneken. A bíróság 4 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Bohrány egy temetésen

Gyöngyös, szept. 25. Vámosgyörkön a 70 éves Szécsi Ferencné temetésén izgalmas bohrány tört ki. A sírásók szűkre ásták a gödröt, amibe a koporsó csak félig fért be. Erre a sírásó ráállt a koporsó egyik sarkára s úgy akarta lenyomni. A koporsó azonban belőrt, alja levált s a haltest lezuhant a gödör fenekére. A koporsó felső része ellenben fennmaradt a sírszájánál. A gyászolóközönségben óriási felháborodás támadt. Sokan rárohantak és agyon akarták verni a sírásót, de még idejében sikerült elmenekülnie. A csendőrség is tudomást szerzett az esetről s hogy lecsillapítsa a kedélyeket, gyors intézkedéssel tisztázta a helyzetet. Új koporsót hozattak, gyorsan kiszélesítették a sírt s utána minden fennakadás nélkül elmentették a halottat.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLER, VASÁRNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel azedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hírekre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Budai kiskorecsmák hangulata a Bagolyvár vendéglőben. Uri közönség, polgári árak. Híd ucca 14. — Telefon: 19-31.

Mint csodáról beszélnek a **98 filléres** hosszú ujjú női divat blúzainkról

H A V A S
Harisnyaház
Bádogos u. 1.

Katonatisztek, altisztek, katonai hivatalok, »Unió«-tagok elsőrendű tűzifát, szenet, kokszt, bricketet téli beszerzésre is havi részletfizetésre készpénzárán kapnak, 100 kg-ot már házhöz szállítva — Margit »tűzifa- és szénkeres. vállalatnál, a Margit fürdő mellett. Telefon:

Iskolaruhák, fiú télikabátok és lenygel bundák óriási választékban Weisz Sándor férfi ruha áruházában, Csapó u. 10. 4911

Borostyán padlólaik 176. Auspitz festéküzlet, Csapó u. 16. sz. 2741

Állást keresők

Vidéki félárva úrlány ajánkozik gyermekek mellé, háztartási gyakorlattal, varráshoz is ért. Tanyára is elmegy. — Friedler Ilona, Rakamaz. 3445

Gyakorlott gépirónő hosszas ügyvédi irodai gyakorlattal a délutáni órákra irodai alkalmazást keres. »Megbízható« jellegre a kiadóhivatalba. 7559

Betöltendő állás

Ügyvédjelöltet és gyors. gépirónőt keres dr. Miklós, Ferenc József út 28-B. 3442

Jól főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal keresek elsejére. Széchenyi ucca 65. — Jelentkezni d. e. 10-12. ós d. u. 2-5-ig. 3454

Főzéshez is értő mindenest felvessék. Paesirta ucca 23. 7555

Bejárónőt délelőtti pár órára felvessék. Arany János ucca 1-a. II. em.

Ingatlan

Olecsó házhelyek eladó a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Antila ügyvéd. Werbőczy ucca 12. I. emelet. 3412

Fanesika 67. sz. 32 és fél holdas tanyás ingatlan haszonbérbeadó. — Dr. Halász, Piac u. 41. 3437

Eladó Debrecen, Kishegyes 2. tanyaszám alatti 14 hold tanyásbirtok. Erdeklődni lehet Balmazújváros, Széchenyi ucca 25. szám alatt, ahol a feltételek meg tudhatók. A tanyás ingatlan a Máté útra dől végül. — Debrecenhez 10-14 km. 3446

Gyümölcsöst, közepest, egy holdig keresek megvételre kedvező fizetéssel. Ösz Lajos, Postaigazgatóság, Debrecen. 7550

Kiadó lakás

Udvari bútorozott szoba garantáltan tiszta, fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 2858

Uccai szép szoba, konyha, speiz fűskamara, mosóház használattal október 1-re kiadó. Apaffy ucca 20. 7237

Szep uccai szoba, konyha, kamara, mosóház, fűs udvarban azonnalra kiadó. 3155

Kétszobás, konyhás, két kamara és előszobás, mosókonynás uccai lakás szeptember elsejére, esetleg azonnalra kiadó. Apaffy ucca 20. szám. 6388

Széchenyi ucca elején garantáltan tiszta udvari szoba fürdőszoba használattal olecsón kiadó Cím a kiadóhivatalban.

Csapó 19. kétszobás iroda — rendelő kiadó. Óborok eladók. Kölcsonyok keltetőgépető melegágyat. 3452

Kiadó az iparkamara épületében azonnalra kettő 6 szobás és november elsejére egy 2 szobás komfortos lakás. Központi fűtés és melegvízszolgáltatás. 3432

Kiadó egy szoba, konyha, speiz, műhelynek is. Piac ucca 38. Keresztényület. 180

Tóratertítők,

zászlók, oltár- és úrasztalterítők tervezése és készítése

aranyhímzés

művészies kivitelben

Pikó László

kézimunka készítőnél

Miklós-u. 50

Kertes villában kétszobás alkoves uccai modern lakás november 1-re kiadó. Károly Ferenc József út 17-B. 7554

Csinos különbejárattú szoba légfűtéssel központban kiadó. Dr. Miklós, Piac u. 28-B. 3444

Kiadó Tisztviselőtelepen — Bornemisza u. 6. számú ház ötszobás modern lakással, kerttel és házmesterlakással novemberre. 7549

Lakást kezesők

EGY szoba konyha, speizos lakást keresek, külön udvarban, baromfitartással. — Cím a kiadóban. 3976

Pérez

Kölesönölet folyósítunk I. helyi bekebelezés mellett, további beraktározott terményre kurrens áruja és financiesi célokra. Magyar Államias Takarékpénztár — Piac u. 81. 3814

Eladás

Fajgalambok tűszaporodás és helyszűke miatt mélyen leszállított árban eladók. Apaffy ucca 20 sz. 675

Édes

friss szőlő eladó. Andrassy út 71. Sestakert. 3068

Szép kivitelű

masszív háromrugós gramofon, ezer kilogramos állatmáza eladó. Széchenyi harminchét. 3426

Antik

taberna, igen szép fotellek, asztalkák, karosszék eladó. Miklós 51. Czeglédy. 3455

Hálószoba

bútor és különféle bútorok elköltözés végett olecsón eladó. József kir. herceg ucca 75. 3443

Teljesen

új háromnegyedes bueno és egy rövid fekete esikobunda eladó. Cím a kiadóban. 3453

Vétel

Megvételre keresek búza, repce, köles, fűmagos vadrepce aljat — nagy és kismennyiségben. Apaffy ucca 20. 6073

Cserépkályhát használt, de jó állapotban levőt lehetőleg esont vagy fehér színűt, megvételre keresek. Cím: ármegjellel kiadóba kérek. 7555

Ellátás

Orth. kóser szárnyasakból készült bőséges ebédek 80 fillér kiadásra. Piac 64. 3055

Hungária pensio

Debrecen, Ferenc József út 59. szám. — Telefon 23-39.

Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

4 fogásos menü 1 pengő 10 fillér az Ujságirok Clubjának éttermében. Kismenü 90 fillér. Elsőrangú házikoszt. Társsalgó, olvasó, brizsterem, Kártyapénz délután uszon nával együtt 80 fillér. — Este kilenc óratól egy pengő feketével együtt. — Piac ucca 26., I. em.

Ajánlat

Keszler nemcsak kerékpárban és alkatrészekben a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Párisból

hazaérkeztem és gyönyörű bőrövekkel, kesztyű és bőr díszmü garnitúrával állok a vevőköröm rendelkezésére. Bácsiné, Halköz 6. 3394

Takaréktüzhelyeket

bármilyen kivitelben, — csempével kirakottat is — felelőség mellett készítek. Molnár Elemér, Csapó 98. 3247

Mindenféle

ruhaneműt szépen és olecsón javít: Kossuth ucca 41. 2236

Sodronyágybetétek,

drótsonrony fonatok, vaságyak, mosdók, állófogások, stb. Ottónál készítenek Rákóczi u. 13. 3019

Rodenstock

Punktuell üveg tökéletes látást biztosít és kiméli a szemet. — Kapható: CSERÉP SANDOR szemklinikai létszerésznel. Piac u. 21.

Iskolai gyermekruhák legolcsóbb áron szereshető be a Gerő ruhaházban. Piac u. 59.

Perzsaszönyeg művészies javítást, tisztítást garanciával elvállal Tütündjián, Arany János u. 34. 3304

Mérlegek, takaréktüzhelyek, fűstűzák nagy választékban. — Prima, felelősséggel, javítottak raktáron, Szakszerű javítások olecsón. Kigyó ucca 57. 2787

Oktatás

Német oktatás: 24 óra 6 pengő. — Kossuth ucca 41. 2237

Erdélyből való

30 éven feletti egyetemi hallgató sikeresen előbbszít magán-, javító és névtízsgára főleg nyelvekből és matematikából. Címe: Füssy László, Debrecen, Bethlen ucca 15. szám.

Német

anyanyelvű úr irodalmi német nyelvre tanít s társsalgást folytat. Ertekezni lehet délután 2-5 óráig. Hatvan ucca 1. I. kapu. III. 54. 3080

Különféle

Cserélje

be olecsó hálószobáját kom binált szobára, recaméra, kaukázusi díó hálószobára, ebédőre Bütormagaziuban, Széchenyi u. 6. 2467

Házlebontás miatt

Degenfeld téri üzletemet áthelyeztem saját házamba. Csók ucca 4. Eddigi olecsó árak mellett módomban van az árakat leszállítani. Guttman Izsákné. 3393

A szerkesztésért és kiadóért felelős: THURY LEVENTE.

Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat, Nyomtatás: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca 1. szám.

f

alá

Az egé kodva — nyil piacra

Páris, sze a francia fr redt, a le nyole eszte Poincaré er bilizálta a z A jóval éj nisztertanác párisi regge lentek meg nagyfontoss általános m frank értékő 30-35 szá

és amelynek hétfőn rend szelivott pa a sajtóban találkozik.

A beisó k eredményel spekuláció t öitött. Az el rekordmeny földre a fra Bank esütő felemelni a

Tegnap va a börzén, a h

A helyzet megérett az

A kommu kukat, de es hogy a mun fizetésemelés emelkedések

Megtörtén a kormányt de azért retti reagál a fra

Érország né előre még n

A kormán ták belemen ióba, de Bl lelősséget é

ta képviselő nke, a ko tudja be a c

— Ez azért keserűen — onnan vetté van, elhurte taszítsák a

A radiká hogy meg v

— Már ré esinálni, má volna adni devalváció